

Πρόγραμμα εκμάθησης λευκαρίτικου στα... Λεύκαρα

Σαβ. 30 Αυγ. 2014 "ΠΟΛΙΤΗΣ"

Μάθε τέχνη κι άστηνα

▶ Ολοκληρώθηκε χθες το -σημαντικό για την προστασία και διάδοση του λευκαρίτικου κεντήματος- πρόγραμμα εκμάθησης του λευκαρίτικου κεντήματος

ΓΡΑΦΕΙ

ΜΕΡΟΠΗ ΜΩΥΣΕΩΣ

Δύο χρόνια ακόμα χρειάζονται μέχρι την πιστοποίηση του λευκαρίτικου κεντήματος ως προϊόντος προερχόμενου από το χωριό Λεύκαρα.

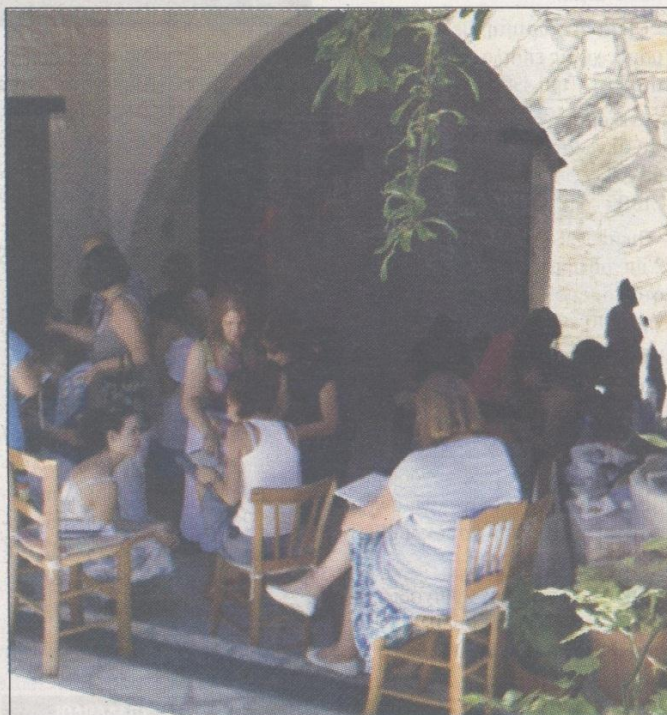
Στο μεταξύ, όμως, η κοινότητα των Λευκάρων, αλλά και η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή της UNESCO, στο πλαίσιο της οποίας το λευκαρίτικο κέντημα θεωρείται μέρος της άυλης πολιτιστικής παγκόσμιας κληρονομιάς, δεν κάθονται με σταυρωμένα τα χέρια.

Αντιλαμβανόμενοι ότι οι κεντήτριες με ειδικευση στο ξεχωριστό αυτό είδος κεντήματος μειώνονται δραματικά, έχουν θεσπίσει το «Πρόγραμμα Εκμάθησης Λευκαρίτικου Κεντήματος» το οποίο διοργανώθηκε την περασμένη βδομάδα για δεύτερη χρονιά, πού αλλού, στα Λεύκαρα.

Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε χθες με τη συμμετοχή ομάδας εκπαιδευτικών και καλλιτεχνών οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα να έρθουν σε άμεση επαφή με την τέχνη του λευκαρίτικου κεντήματος.

«Πολλαπλασιαστές»

«Ευελπιστούμε ότι οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα, εκπαιδευτριες στην πλειονότητά τους, θα λειτουργήσουν ως 'πολλαπλασιαστές' και θα μεταδώσουν την τέχνη του λευκαρίτικου κυρίως στη νέα γενιά», ανέφερε σε συνάντηση στο πλαίσιο του προγράμματος ο διευθυντής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών και γενικός γραμματέας της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO Παύλος Παρασκευάς.

Υπό την επίβλεψη έμπειρων κεντητριών, οι «μαθήτριες» μάθαιναν τα μυστικά του λευκαρίτικου, στον «ηλιακό» του Μουσείου για το Λευκαρίτικο Κέντημα (ΦΩΤΟ ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ).

Στο περσινό πιλοτικό πρόγραμμα συμμετείχαν μόνο εικαστικοί καλλιτέχνες -μεταξύ αυτών η γλύπτρια Μαρία Λοϊζίδου- με το σκεπτικό της μετάπλασης του λευκαρίτικου και όχι της διάδοσής του στην αρχική του μορφή.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών να καταγραφεί η ιστορία και η σημαντικότητα του λευκαρίτικου κεντήματος, το υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχώρησε, άλλωστε, στην παραγωγή του ντοκιμαντέρ «Το λευκαρίτικο κέντημα: πριν χαθούν οι μνήμες», του Πασχάλη Παπαπέτρου.

Επικρατεί αισιοδοξία

Περί τις 60 κεντήτριες αποτελούν τον Σύνδεσμο Κεντη-

τριών σήμερα και απ' αυτές «δύσκολα θα βρεις κάποια κάτω των 50 ετών», σημειώνει η κ. Ρίτα, κεντήτρια από μικρή, ως βοηθός της μητέρας της αρχικά. Έπειτα εργοδοτήθηκε στο Κυπριακό Κέντρο Χειροτεχνίας από την πρώτη μέρα λειτουργίας του και η επαφή της όχι μόνο με την προσπάθεια διάδοσης του λευκαρίτικου αλλά όλων των παραδοσιακών τεχνών της Κύπρου, ήταν καθημερινή.

«Ήταν λανθασμένη η απόφαση να βγει το λευκαρίτικο από τα σχολεία», υποστηρίζει η ίδια, θεωρώντας ότι τα παιδιά τότε «είχαν έστω μια επαφή, γνώριζαν τουλάχιστον τι θα πει λευκαρίτικο...». Παρόλα αυτά, δηλώνει αισιόδοξη

σχετικά με τη συνέχιση της τέχνης του λευκαρίτικου, από τη στιγμή που γίνονται προσπάθειες, όπως το πρόγραμμα εκμάθησης.

Οι προκλήσεις

Πράγματι, τα προβλήματα / προκλήσεις θα είναι ασημαντα αν εξακολουθήσει να υπάρχει η θέληση για την προστασία και διάδοση αυτής της πολύ σημαντικής και με πανέμορφη ιστορία τέχνης, η οποία αποτέλεσε το οικονομικό «σωσίβιο» μιας ολόκληρης κοινότητας στα παλιά χρόνια.

Ποια είναι αυτά τα προβλήματα; Κατ' αρχήν, το γεγονός ότι πλέον οι γνώστες αυτής της τέχνης εκλείπουν. Έπειτα τα εργασιακά «λευκαρίτικα» που προσφέρονται στα καταστήματα των Λευκάρων σε πολύ χαμηλές τιμές, δεν αφήνουν περιθώρια επιλογής στους υποψήφιους αγοραστές.

Τα πραγματικά λευκαρίτικα έχουν, πράγματι, πολύ υψηλές τιμές, όχι όμως αδικαιολόγητα: Κεντημένα με βαμβακερή γαλλική κλωστή (παλαιότερα, δε, στο λινό ύφασμα της Ζώδιας και κλωστή με την ίδια προσέλευση), τα αυθεντικά κεντήματα αναγνωρίζονται από την μοναδική ποιότητά τους: δεν έχουν μπροστινή και πισινή όψη (όπως τα περσικά χαλιά, δηλαδή) και βεβαίως ο κόπος και ο χρόνος για να γίνουν είναι ασύγκριτα μεγάλος.

Γι' αυτό και ο δρόμος είναι μάλλον μονόδρομος, αφού τα λευκαρίτικα κεντήματα δεν μπορούμε να τα αντιμετωπίζουμε πια παρά μόνο ως ένα είδος τέχνης, για εκλεκτούς αγοραστές, με την ελπίδα ότι θα συνειδητοποιήσουμε κάποια στιγμή πόσο θησαυρό μπορούν να παράγουν δυο χέρια και μια κλωστή.